

Сулейман-Стальский райондин общественно-политический газет

КУЪРЕДИН ХАБАРАР

№28 (26501)

Жуьмя, 8-июль, 2022-йис
Газет гяфтеда садра акъатзава.
Маса гунин къимет азадди я

Райондин уьмуьр: мярекатар, гуьруьшар

Къегьалар рикълел хкунин лишан яз

Алай йисан 1-июлдиз, Къасумхуьрел алай аскеррин-интернационалистрин женгинин Баркалладин аллеяда, дяведин гьерекатрин ветеранрин ийкъаз талукъ яз, къегьалар рикълел хуьнин митинг кыле фена. Ам райондин Къил Саид Темирханова, райадминистрациядин Къилин 1-заместитель Лацис Оруджева, райадминистрациядин Къилин заместителри, «Российский Союз ветеранов Афганистана» Россиядин умуми общественный организациядин райондин отделенидин председател Исла-

ман Ризаева, военный комиссар Райзудин Женетова, Афганистандин дяведин ветеранри, Чечняда ва маса регионра кыле феи дяведин иштиракчийри аллеяда аскеррин-интернационалистрин памятникдал цуквер эцигунилай башламиш хьана.

Дяведин къурбандар риклера хуьнин лишан яз мярекатдин иштиракчийр са декъкъада кисна къвачел акъвазна. Россиядин Гимн яна.

Митинг ачухунин сифте гаф райондин Къил Саид Темирханов рахана.

- Гуьрметлу ветеранар, къенин митингдин иштиракчийр! – лагъана Саид Темирханова. – Къе чун аскеррин-интернационалистрин аллеяда дяведин гьерекатрин иштиракчийриз гуьрмет авунин, женгера телеф хъайибур риклера хуьнин лишан яз къвагъ хъанва. Гъам Россиядин территориядал, гъамни ададай къеце кыле феи женгинин гьерекатра чи гзаф жегъилри къегъалвилер къалурна, чи улкъведин аслу туширвал ва игъияр хвена. Къегъалвилей, ватанпересвилей за кез чухсагул лугъуза. Алай вахтунда женгерин гьерекатрин иштиракчийри акъалтзавай несилдин арада ватанпересвилей еке къвалах тухуза. И къвалахдилейни райондин администрация рази я. Къенин митинг чи улкъведин Яракълу Къуватри Украинада женгинин махсус операция кыле тухузвай вахтунда физва, ана чи офицерри ва аскерри бубайрин баркаллу адетриз вафалувал къалурзава, ислягъ халкъар миллетчивиликай хуьза. Гьелбетда, Рагъакъидай патан къуватри Россиядин ва ДНР-динни ЛНР-дин ислягъ халкъдин аксина еке техника, къуватар ишлемишзава. Зун къеделай инанмиш я хьи, чун гъахълувилин рекъе ава, гъавилей чун гъалибни жада. Дяве мусибат я, гъайиф хьи, дяве себеп яз инсанар къинин дуьшуршарни жезва. Заз къе дяведа телеф хъайи къегъалрин багърийриз мад сеферда башсагулгуьвал гуз къанзава.

Къенин юг са патахъай лишанлуди, муькуь патахъай пашманвилейни я. Гъавилей заз дяведин иштиракчийрихъ мягъкем сагъламвал, кыилелни миъи цав хъун къанзава.

Митингдал гъакъни «Российский Союз ветеранов Афганистана» Россиядин умуми общественный организациядин райондин отделенидин председател Исламан Ризаев, Сулейман-Стальский ва Къурагъ районрин уртах военный комиссар Райзудин Женетов, дявейрин гьерекатрин, къайдаяр хуьдай органрин ветеранар рахана.

Митингдал эхирдай Алкъвадрин юкъван школадин ученик, гзаф къадар фестивалрин лауреат Мартин Саидова ватанпересвилей манияр лагъана.

Образованидин работникрин совещание

Райондин Къил Саид Темирханован, райадминистрациядин Къилин 1-заместитель Лацис Оруджеван иштираквал аваз райондин образованидин организационин руководителрин нубатдин совещание кыле фена.

Совещание райондин образованидин управленидин начальник Гуьсейн Шихбабаева ачухна ва кыле тухвана.

Гуьсейн Шихбабаева ва образованидин управленидин патав гъай ИМЦ-дин директор Муминат Бабахановади совещанидин иштиракчийр 2022-йисан ГИА-дин نتیжайрихъ галаз танишарна. Абуру къейд авурвал, гъиле авай йисуз ЕГЭ вахкун патал Къасумхуьруьн 1-нумрадин юкъван школадин бинедаллаз 181-нумрадин ППЭ-ди къвалахна. Экзаменрин نتیжайр са акъван тариф ийиз жедайбур хъанач. ИКІ, урус члалай экзамен 259 выпускникди вахкана. Абурукай 40 выпускникди 80-далай виниз баллар къачуна, 26 выпускникдивай гъайи тапшургуьр къилиз акъудиз хъанач.

ТЕБРИК

Играми районгълияр!

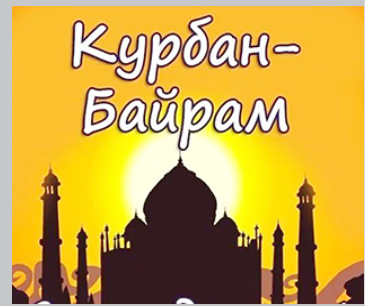
За кез алуькзавай пак тир Къурбанд сувар риклин сидкъидай мубаракзава. Инсанри и суварихъ галаз гележек хсанди хъунин патахъай чпин умудар алакълу ийизва, Аллагъ-тааладивай чпин риклериз сабурун гулалабава.

Къуй и сувар куь къвалериз шадвал, генвал гъурай. Къуй ада дарда авайбурун патахъай къайгъударвал авун, мергъеметлувал къалурун гекрек тирди куь рикълел мад сеферда хкурай.

Къени хиялрал ва кралал гьалтайла инсанар тупламишзавай, мусурманар патал пакди тир сувар куь гъар са къвалериз шадвал ва сад-садан гъавурда акъунин гьалар гъурай, чи риклер чимивилив ацуррай.

И экуь йикъара заз вири районгълийрихъ мягъкем сагъламвал, ислягъвал, хушбахтвал, яратмишунрин зегъметда агалкъунар хъана къанзава.

«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин Къил С. Темирханов

«За особые успехи в учебе» медаль къачуз къанзавай 61 касдикай анжах 30 выпускникди бес къадар баллар къачуна.

2022-йисуз ОГЭ 553 выпускникди вахкана.

Экзаменар вахкунин тамам نتیжайр муькъвал тир вахтара тайин жада.

Райондин образованидин управленидин начальникдин заместитель Къачабег Аминова совещанидал образованидин идарайра ремонтрин къвалахар кыле тухузвай гъалдикай малумат гана. Ада къейд авурвал, алай вахтунда райондин образованидин 4 организацияда капитальный ремонтрин къвалахар кыле тухуза. Ремонтрин къвалахар тамамаруни 45 процент тешилкава.

Совещанидал алай месэлайриз баян гун яз, райондин Къил Саид Темирханова къейд авурвал, республикадин руководствонин куьмекни галаз эхиримжи вахтара образованидин объектар эцигуниз ва капитальный ремонт авуниз екедаказ фикир гуза. Ремонт ийиз гъиле авай 4 школадилей гъейри, Герейханован аялрин бахчадин дарамат ремонт хъувунни пландик кутунва. Агъа-Сталрин Къазмайрин школадин цийи дарамат эцигна акъалтларнава. Алай вахтунда Герейханован 2-нумрадин юкъван школадин цийи дарамат ва Даркгуш-Къазмайрин аялрин бахчадин дарамат эцигуниз къвалахар кыле тухуза. Пуд хуьре къедавай йисуз эцигдай объектрин проекттар гъазурунин къвалахарни кыле тухуза.

И месэладай совещанидал вичин фикирар ва теклифар гъаз райадминистрациядин Къилин 1-заместитель Лацис Оруджев ва жавабдар маса ксарни рахана.

Объектрин эцигунар – гуьзчивилик

Муниципальный райондин Къил Саид Темирханова алаатай гъафтеда районда образованидин ва спортдин объектар эцигуниз ва капитальнидаказ ремонт хъувунни къвалахар кыле физвай гъалар ахтармишна. Сифтедай райондин Къил Цийи Макъарин юкъван школадиз фена. И школа «Развитие образования» РФ-дин государственной программдай цийикла туькуьр хъувунин серенжемар уьмуьрдиз кечирмишунин сергъятра аваз капитальнидаказ ремонт хъийизва. Федеральный бюджетдин субсидийрин такъатрин гъисабдай школадин къе корпус тамандаказ ремонт хъийида. Мадни, полар, потолочар, дакларар ва ракларар дегишарда, цлар ремонт хъийида. Школа гъакъни цийидаказ лазим тир алатралди тадаракламишда.

Подряддин организациядин векилри ва школадин руководствонин райондин Къил Саид Темирхановаз лагъайвал, ремонтрин къвалахар план-графикдихъ галаз кыле физва, къвалахар къулукъ язавай себебар авач.

Райондин администрациядин Къилин 1-заместитель Лацис Оруджев, райондин образованидин управленидин начальник Гуьсейн Шихбабаев, капитальный эцигунар управленидин начальник Роберт Мейлановни галаз райондин Къил Саид Темирханов Даркгуш-Къазмайрин аялрин бахчадин дараматдал тухузвай эцигунарин къвалахарихъ галазни таниш хъана. Абуру инанмиш хъайивал, эцигунарин къвалахар проектдин истемешунрихъ галаз къазва.

Лугъун лазим я хьи, объектдал эцигунарин къвалахар алаатай йисан гатфариз республикадин инвестиционин программдай кыле тухуз башламишна. Эцигунарин заказчик «Республиканский центр по сейсмологический безопасности» ДР-дин ГАУ, генеральный подрядчикни «СМК «Жилье» ООО я. Икьардин бинедаллаз эцигунаринни-монтаждин асул къвалахар къе мертебадин корпусда 2021-йисан эхирра акъалтларна.

Райондин Къил Саид Темирханов Даркгуш-Къазмайрал мини-футболдин майдандин эцигунарихъ галазни таниш хъана. И объект республикадин образованидин министерствонин хилай спорт ва физический культура вилик тухунин программдай эцизава. И проект уьмуьрдиз кечирмишуна муниципалитетдини иштиракзава.

И объектдал монтаждинни-эцигунарин къвалахар августдин вацран юкъваралди акъалтларун пландик кутунва.

Образованидин ва спортдин объектрин эцигунар райондин Къил Саид Темирханован къетген гуьзчивилик ква.

Текстер кхъейди ва шикил ягъайди Хазран Къасумов я

Тайин метлебдин программа – уьмуьрдиз

Йикъан важиблү месэлайриз килигна

Алай йисан 4-июлдиз Сулейман-Стальский райондин Кыл Саид Темирханован регъбервилек кваз кыле фейи совещанидал яшайишдинни-экономикадин кьенин юкьуз важиблү са жерге месэлайриз килигна.

Муниципальный программаяр уьмуьрдиз кечирмишунин ва абурун менфятлувилек кьимет гунир негъайрин гьакъиндай райадминистрациядин экономикадин отделдин начальник Саняит Вагабовади малумат гана. Ада кьейд авурвал, 2021-йисуз районда терроризмдиз, кьайдаяр чьуруниз акси акъвазунин, общественный кьайдайрал амал авунин, коррупциядиз акси, МСП вилик тухунин, агъалияр кьетген гьаларикай хуьнин, алай аямдин шегьердин кьу-

лай шартлар яратмишунин ва маса рекъерай муниципальный 15 программа уьмуьрдиз кечирмишна.

Алай вахтунда районда муниципальный 12 программа кьабулнава. Гьайиф хьи, са шумуд программади кьвалахзавач. Муниципальный программаяр чарасуз герек я. Абурулай яшайишдинни-экономикадин сагъ-саламатвал, дуланажагъдин хьсанвал, муниципалитет вилик фин, агъалирин дуланажагъ аслу я. Менфятлу тушир муниципальный программаяр акъвазарун кьарардиз кьачуна.

Гуьгьунлай совещанидал территорияр пландик кутунин ва градостроительный зонайриз паюнин месэладай архитектурадин ва градостро-

ительстводин отделдин начальник Виталий Алисенев рахана. Ада кьейд авурвал, Курхуьруьн, Кьасумуьруьн, Агъа-Сталрин, Герейханован ва Цийи Макьарин хуьрерин поселенийрин Генпланрик, ПЗЗ-рик ва муниципальный райондин СТП-дик дегишвилер куктун лизим я. И жигъетдай са шумуд поселенида кьвалах башламишнава.

Совещанидин негъаяр райондин Кыл Саид Темирханова кьуна. Ада совещанидал килигай месэлайрин важиблүвал кьейдна, абур килиз акъудунин ва килиз акъудунал гуьзчивал тухунин патахъай талукь кьуллугърин руководителриз ва хуьрерин поселенийрин администрациярин кьилериз тапшуругъар гана.

Выпускникрив медалар вахкана

Сулейман-Стальский районда, пуд мертебадин административный дараматдин конференциялда, 2021-2022-келунин йис акъалтларай выпускникрив «За особые успехи в учении» медалар вахкуниз талукъарнавай мярекат кыле фена. Ам райондин образованидин управленидин

ру хайи райондин, хуьруьн ва школадин тварине кьун патал чалишмишвал ийида.

Райондин Кыл Саид Темирханова шад гьалара «За особые успехи в учении» медалар ва Гуьрметдин грамотаяр 31 выпускникрив вахкана. Абурун тварарни чна агъадихъ кьазва:

Сталрин СОШ), Артем Бабаев (Герейханован 2-нумрадин СОШ), Серфе Набиева, Зулейхалом Нисреева ва Эйлихан Сагидова (пудни – Курхуьруьн 1-нумрадин СОШ), Алим Рамазанов, Жамал Сулейманов (кьведни Сийидрин СОШ), Мегъамедагъа Рамазанов (Чухьверхуьруьн

начальник Гуьсейн Шихбабаева ачухна ва кыле тухвана.

Выпускникрив тебрикдин келимаяр Гуьсейн Шихбабаевалай гьейри, райондин Кыл Саид Темирханова, райадминистрациядин Килин 1-заместитель Лаис Оруджева, Москвадин физикадинни технический институтдин преподаватель Азим Нухова лагъана.

Выпускникрин тварунихъай рахай Айдемир Шерифова (Испикрин СОШ) ва Алина Меликовади (Кьасумхуьруьн 1-нумрадин СОШ) чпиз чирвилер ва тербия гунай школайрин муаллимриз чухсагъул лагъана, абур, гьакъни райондин руководителар инанмишарна хьи, абу-

Карина Алимуратова ва Айдемир Шерифов (кьведни Испикрин СОШ), Нармина Гьамидова (Эминхуьруьн СОШ), Назим Абдулкеримов ва Зарема Алибалаева (кьведни – Кьулан Сталрин СОШ), Мегъамед Алагъкъулиев (Цийи поселокдин СОШ), Лейла Мусаева (Шихидхуьруьн СОШ), Чимназ Къарибова, Алина Меликова, Арина Агъаметова, Лейла Темирханова (вири – Кьасумхуьруьн 1-нумрадин СОШ), Диана Абдурагъманова, Карина Салманова (кьведни – Цийи Макьарин СОШ), Залина Шихнебиева (Агъа-Сталрин СОШ), Зайнабат Исмаилова, Тимур Мегъамедов, Зилефат Мегъамедова, Риваз Медетов (вири – Вини-

СОШ), Алина Асланова, Аминат Жаватова, Марина Эфендиева (пудни – Агъа-Стал Кьазмайрин СОШ), Амина Газимегъамедова, Диана Жалилова ва Асхаб Мирзеханов (пудни – Герейханован 1-нумрадин СОШ).

Райондин Кыл Саид Темирханова выпускникрив медалар ва школаяр акъалтларун мад сеферда мубаракна ва алава хьувуна: «Куьне, гуьрметлу выпускникар, гила чьехибурун уьмуьрдиз кам вегъезва. Чи мурад гьа камар бахтлугур, агалкьунринбур хьун я. Квехъ келун давамарунин рекъени агалкьунар хьурай!

Текст кхьейди ва шикил ягъайди Хазран Кьасумов я

Муаллимдин ва насигъатчидин йис

РФ-дин Президент Владимир Путинан Указдалди, 2023-йис уьлкведа Муаллимдин ва насигъатчидин йис яз малумарнава. Документдай якьин жезвайвал, ихьтин кьарар педагогикадин кьуллугъчийринни насигъатчийрин кьвалахдиз кьетлен дережа гунир макьсадар аваз кьабулнава.

Дагъустанда гьар йисуз «Насигъатчивилин виридалайни хьсан тежрибаяр» лишандик кваз конкурс кыле тухуда. И месэладиз талукь Указдал Сергей Меликова 27-июндиз кьул чьугуна.

Рикел хкин, алай йис республикада Образованидин йис яз малумарнава.

Хуьруьн майишат

Гад берекатлуди хьурай!

Хуьруьн майишатдин амай хилер хьиз, эхиримжи йисара Сулейман-Стальский районда магьсулдарвални виликди физва. И кар себеб яз районда хуьруьн майишатдин карханайри, лежбервиленин-фермервиленин майишатри ва арендаторри кьватл хьийизвай техилдин кьадар йисандавай-суз артух жезва. Ик, алаатай йисуз районда 6563 тонн техил кьватл хьувуна, им адалай вилик йисара кьватл хьувурдалай гзаф я.

Ингье, гад тамамвилелди вичин ихтиярда гьатнава. Им магьсулдарар патални жавабдар ва кьизгьин вахт я. Гьик лагъайта, абурун вилик никлера агакънавай мухан ва кьуьлуьн бегьер вахтунда ва пучвилер авачиз кьватл хьувунин везифа акъвазнава.

- Районда гад агудунив виликамаз туькьурнавай планграфикдин бинедаллаз ва гьазурвал аваз эгечнава, - лугъузва райондин хуьруьн майишатдин ва суьрсетдин управленидин начальник Кь. Кьязиагъмедова. – Ик, районда векбер кьватл хьувунин кьвалахар эхирдиз кьезва, гила вилик акъвазнавай важиблү месэла гад кьватл хьувунинди я. И кьвалах районда 20-22 йикъан кьене акъалтларун планламишнава.

Алай йисан бегьер патал районда алаатай йисан зулухъай 853 гектарда мух ва кьуьл цанай. Агротехникадин серенжмар чпин вахтара ва галай-галайвал кыле тухунин негъада никлер хьсан гьалда ава, техилдин бегьердини риклерик шадвал кугазва.

Райондин карханайрихъ 170 гектар гатфарин кьуьлуьн никлерни ава.

Санлай кьачурла, алай йисуз районда 1023 гектардай гад кьватл хьийида. Виликамаз кьунвай гьисабралди, гьар са гектардай 22-23 центнер техил вахчуда, яд гузвай никлерин гектардин бегьерлувал 25-26 центнер хьун гуьзлемишзава.

Гад агудунив районда сифтебурукай яз «Зардиян» зонадин хуьруьн майишатдин карханаяр ва арендаторар эгечнава. Планграфикдин бинедаллаз районда гад агудунин кьвалахар дагъдин зонадин «Къелякь» участокда акъалтларда.

Комбайнийрин гуьгьуьналлаз никлериз пресс-подборщикар галай тракторар экъечнава, абуру самун алаф туькра кьазва.

Кьилди кьачуртла, «Зардиян» ООО-да мух язава. Карханадин кьилин агроном Кьурбан Магьмудова чаз лагъайвал, юкьван гьисабдалди гьар са гектардай 29 центнер техил вахчузза.

Районда гад агудунин кьвалахар йикъандавай-кьуз йигин жезва.

Кьизилдин ранг акъалтнавай никлерай гад кьватл хьийизвай магьсулдаррихъ элкьевена чаз лугъуз кьанзава: цинин гад бегьерлуди ва берекатлуди хьурай!

Хазран Кьасумов

Шикилда: «чуьлдин гимиди» гад агудзава

Хьсан гьалда ава

Виликан йисарилай тафаватлу яз, районда алай йисуз са шумуд хуьре карханайри, арендаторри гекъиайла гзаф майданра картофар цанва. Ик, Эминхуьррай тир арендатор Н. Ягъева 10 гектарда картофар цанва. Чешнелу гелкьуьн тешкилнавай картофарин сал хьсан гьалда ава. Ана яд стал-стал гудай кьурулуш кардик ква. Картофариз мяннардай шейэрни вегьена.

Арендаторди чаз лагъайвал, адахъ гуьгьуьнин йисара вичиз кьвед лагъай ризки лугъузвай картофар цазвай майданар артухардай фикир ава.

Къасумхуьруьн «Кюре» - НФЛ-дин кIвенкIве

Массовый информациядин такьатра гегеншдаказ хабар гайивал, 11-июндиз Махачкъалада Дагъустандин аграрный госуниверситетдин (ДагГАУ) стадиондал Милли футболдин лигадин (НФЛ) Кубок патал финалда республикадин вирида-лайнн викIегь ва еке агалкьунар къазанмишиз алакьнавай къве команда – «Кюре» (Сулейман-Стальский район) ва «Казбек» (Казбековский район) гуьруьшмиш хьанай. Къизгьиндаказ киле фейи къугьуна «Кюре» команди 2:1 гьисабдалди гьалибвал, адахь галаз санал Милли Кубокни къачуна.

Къейд авун лазим я хьи, тарихда сифте яз Сулейман-Стальский райондин командайкай Дагъустандин НФЛ-дин Кубок-дин сагьиб хьана.

«Кюре» командадихь авай фикир, хиял ва къаст сад я: мадни виниз тир агалкьунар къазанмишун, футболдал рикI алайбурун гуьгьуьлар шад авун

И йикъара муниципалитетдин Кьил Саид Темирханов «Кюре» командадин тренеррихь ва футболлистрихь галаз гуьруьшмиш хьана. Ада командадиз чIехи агалкьун мубаракна, идалди команди районда футбол вилик тухуник еке пай кутазвайди къейдна.

- Республикадин Милли футболдин лигадин Кубок къачун – им лап еке агалкьун я, и кардал чна вирида шадвал ва дамах ийизва, - лагъана Саид Темирханова. – Заз инанмишвал ийиз кIанзава хьи, Кубок къачун – им командадиз пешекарвиллин дережа вилик тухуниз, мадни чIехи агалкьунар къазанмишуниз башламишун жеда. Чи патай яз, райондин администрация кезе вири патарихъай куьмек гуз гьазур я. Гьалибвилей кезе чухсагьул!

Гуьруьшдал командадиз Дагъустандин НФЛ-дин Кубок къачун райадминистрациядин Кьилин 1-заместитель Лацис Оруджева, заместитель Абуталиб Фатулаева, спортдин, туризмдин ва жегьилрин крарин рекъай Комитетдин директор Чингиз Абдулмежидова мубаракна.

Райадминистрацияда киле фейи гуьруьшдилай гуьгьуьнлиз чун «Кюре» командадин руководитель тир Агьмедагьа Саидагьмедов галаз гуьруьшмиш хьана, адахь галаз футболдин командайкай суьгьбет авуна.

Куьруь къейд: Агьмедагьа Саидагьмедов 1976-йисуз Къасумхуьрел дидедиз хьана. Ада Къасумхуьруьн 1-нумрадин юкьван школа, 1997-йисуз Махачкъалада управленидин институт акьалтIарна. Жуьреба-жуьре йисара Къасумхуьрел районрин уртах казначействонин кьурулушда, «Рычал-су» заводда, «Россельхозбанкдин» районда кардик квай филиалда кIвалахна.

2011-йисалай райондин 1-нумрадин ДЮСШ-да футболдай тренер-преподаватель яз кIвалахзава.

Школада кIелзавай йисарилай футболдал рикI алай ва вичихь спортдин и жуьредай алакьунар авай А. Саидагьмедов хейлин йисара Къасумхуьруьн ва Кьиблепатан Дагъустандин маса командайрик кваз къугьвана, тайин нетижаяр къазанмишна.

- Агьмедагьа Багьаудинович, сифтедай заз вуна «Кюре» команда арадал атуникай лагъанайтIа кIанзавай. Ам мус тешкилна? Сифтегьан агалкьунар мус хьана?

- Захь галаз командайра къугьвай, жуьвас хьсандиз чизвай гадаяр санал кIватIна, за «Кюре» команда 2005-йисуз тешкилна. Сифтедай командайкай Дагъустандин чемпионатдин Кьиблепатан зонадин (Юждагдин) чемпион, 2008-йисуз Юждагдин Кубокдин сагьиб хьана. 2011-йисуз зонадин чемпион-виллин тIвар къвед лагъай сеферда къачуна.

Гуьгьуьнлай команди А. Жарулаев рикIера хуьнин лишан яз тухузвай районрин уртах турнирда гьалибвилер къачуна, 2010-йисуз Мегьарамдхуьре Азербайжан Республикадин командайрин иштираквални аваз киле тухвай (международный) турнирда приздин 3-чка къуна.

2020-2021-йисарин сезона командадиз сифте яз ДР-дин Милли футболдин 1-лигада иштиракна. Ана къугьунин нетижайрай «Кюре» НФЛ-дин высший лигадиз акъатна. Ана сифте яз иштираккай чи команди 2021-2022-сезонда, 18 командадин арада, 13-чка къуна. И нетижадиз чи командадиз къведай сезондизни высший лигада къугьвадай мумкинвилер гана.

- Ша, гила чун Дагъустандин Милли футболдин лигадин алай йисуз акьалтI хьайн, «Кюре» команди Кубок къачур къугьунрал хуьквен. Чи команди шумуд къугьуна иштиракна, нетижаяр гьихьтинбуру хьана?

- Вири къугьунар Махачкъалада киле фейиди къейд авун, зи фикирдалди, важиблу я. Яни вири командай сад хьтин шартIара хьана. НФЛ-дин Кубок патал чи команди Махачкъаладин «Сундук» (3:1 гьисабдалди), «Муцалаул» (2:1), «Хучада» (4:3), Кьиблепатан Сухокумскдин «Нефтяник» (2:1) ва финалдани «Казбек» (2:1) командайрин винел гьалибвал къачуна.

Лагъана кIанда, командай зайифбуру тушир. Командай-

рик кваз хейлин машгьур футболлистар къугьвазвай. Казбек райондин «Казбек» команда пуд сеферда НФЛ-дин финалда къугьванвайди я.

- Агьмедагьа Багьаудинович, «Кюре» командадин гелегетдин планар гьихьтинбуру я? Мадни, чи газет кIелзавайбуруз командадин футболлистар вуьжар ятIа чир хьанайтIа, пис кар жедачир.

- Командадин планрикай рахайтIа, ам футболдай республикадин чемпионатдин 2022-2023-сезондиз гьазур жезва. Алай йисан зулухъай (вахт тайин хьанвач) Дагъустан Республикадин Суперкубок патал «Кюре» команда Хасавюрт шегьердин Умаханован тIварунихь галай спортшколадин командадихь галаз къугьвада.

Футболлистрикай рахайтIа, вири гадаяр чеб машгул тир кардин пешекарар я. 15 кас чи райондин векилар я. Абурулай алава яз, сад-къве кас Махачкъаладай, Мегьарамдхуьруьн, Хив, Дербент районрай тир футболлистарни къугьвазва. Шадвалдай кар я хьи, абурун арада виликан СССР-дин чемпионатда, Узбекистанда къугьвай футболлистарни ава. Абуру, яшар хьанвагIани, жегьил футболлистриз чешне кьалурзава.

Чи «Кюре» командадихь авай фикир, хиял ва къаст сад я: мадни виниз тир агалкьунар къазанмишун, футболдал рикI алай районгьилирин – чи болельщикрин гуьгьуьлар шад авун.

Эхирдай заз командадиз гьар са карда куьмек, дикъет, фикир гунай «Полоса» ООО-диз, «Умуд», «Иман» мергьметлувиллин фондари, райондин руководстводиз, чпин тIварар къуна кIанзавачир организационин, идарайрин руководителриз ва кьилдин ксаризни чухсагьул лугьуз кIанзава.

Хазран Къасумов

8-июль хизандин, кIанивилин, вафалувилин югъ я

РикIерин садвал, уьмуьрдин бахтлувал

ХИЗАН. КIАНИВАЛ. ВАФАЛУВАЛ. И пуд гафуни сада-садаз къуват, чим, сихвал гузва. Абуру сад галачиз масад фикирдизни гьиз жедач. Эгер сад хкудайтIа, тамамвилек синих акатда. КIанивилин гьиссер авачиз хизан кутаз жедач. Хизандин квайни квай къве дестек яз гьисабзавай гуьлуьнни папан арада вафалувал амуьк тавурла, чара хьунин месэлали кватзава. ГьакI хьайила, хизандин бинеяр, имаратар хуьзвайди кIанивилин вафалувал я.

И кар алай месэляй фикирда къуна, Россиядин Федерацияда 2008-йисалай Вирироссиядин хизандин, кIанивилин ва вафалувилин югъ сувар хьиз киле тухузва. Ам цийи сувар я. Адан яржни гуьзел чIутран цуьк я. РикIел аламантIа, 2008-йис Хизандин йисни яз малумарайди тир.

Вирироссиядин хизандин, кIанивилин ва вафалувилин югъ РФ-дин Госдумадин депутатрин теклифдалди тайинарайди я. И теклифдин тереф уьлкведин диндин вири организационин хвена, вучиз лагъайтIа хашпарайрин, мусурманрин, чувудрин динрани хизандин, михьи кIанивилин, вафалувилин месэлайриз кьилин фикир ганва ва къени вафалу, муьгьуьббатлу хизанар абуру чешне язни кьалурзава.

Госдумадин депутатрал къведалди ихьтин сувар тешкилуни фикир сифте яз Владимирский областдин Муром шегьердин агьалийриз атана. Кардин кьил ана ава хьи, Муромда ихьтин риваят ама. Муромдин князь Петрдиз вичин уьмуьрдин юлдаш Феврония пара кIандай ва ам адаз вафалуни тир. 1228-йисан 8-июлдиз абуру къведни са юкьуз регьметдиз фена. Кьилди-кьилди чкайра эцигнавай абурун мейитарни, суьгьуьрдин махуник квайди хьиз, са мафеда гьатна. Им инсанрини зурба аламант хьиз къабулна. Сад-садаз кIани ва вафалу къведни Муромдин пак Троицкий монастырда кучукна. Абурун гуьрметдай, чешнелу, къадимлу хизанрин сан артухарунин фикир аваз цийи суварни тешкилна. Им лап кутугай ва хьсан кар я.

Хизандин сагьвал, тамамвал государствонин законрини хуьзва. Россиядин Федерациядин Конституциядин 38-статьяда кхьенва: «Дидедал ва аялвал, хизан датIана государствонин къаюмвилек ква. Аялрин гьакьиндай къайгьударвал авун, абуруз дуьзгуьн тербия гун диде-бубайрин сад хьтин везифаяр я. Цемужуьд йисалай алатнавай, зегьметдиз къабил аялрини диде-бубайрин гьакьиндай къайгьударвал авун лазим я».

И сувариз талуьк яз медални акьуднава, ам 8-июлдиз яргьалди санал яшамаш жезвай муьгьуьббатлу, вафалу хизанриз гузва. Инанмиш я, и гуьзел суварал гьар са хизанди шадвалда ва хьуси хизан хуьн патал гьар сада чпелай алакьдай къван хьсан крарни ийида.

Асият Мирзалиева

10-июль Россиядин почтадин югъ я

Къулай шартIара кIвалахзава

Малум тирвал, алай йисуз Россиядин почтадин Югъ пешекарвиллин сувар 10-июлдиз, гьяд юкьуз, къейд ийизва. И йикъан вилик чун Къасумхуьруьн почтунин отделенидин начальник Насрулаева Серьеза Багьаудиновнадихь галаз гуьруьшмиш хьана. Пешекарвиллин суварин югъ тебрик авунихь галаз санал чна адавай анни работничар патал кIвалахдин шартIар тешкилнавай гьаликдай, агьалийриз гьар рекьерай къуллугьар авун гьикI эшигнаватIа суьгьбет авун тIалабна. Агьадихь чна адан суьгьбет гузва.

- Тебрикдай чухсагьул. Чи коллективда вири 26 касди кIвалахзава: начальник, адан заместитель, 6 кас операторар ва 18 касни почтальонар.

Чи почтунин отделенида шаз ремонтрин кIвалахарни акьалтIарна, гьам работничар, гьамни агьалияр патал къулай шартIар яратмишна. Чна, Роспотребнадзордин истемешунрал кIелелай амал авуналди, чи кIвалахда кьилин фикир инсанрин сагьламанвал хуьнин кардиз агьалийриз къуллугь авунин кIвалахдин ери хьсанаруниз гузва.

Чна къулай шартIара кIвалахзава. Лагъана кIанда, чна гьар йисуз газетар ва журналар кхьинин кампаниядани активвилелди иштиракзава.

Алай вахтунда райондин агьалийри йисан 2-паюна 900 экземпляр «Лезги газет», 451 экземплярдин къадарда аваз райондин «Кубредин хабарар» газетар, гьакIни «Самур», «Дагъустандин дишегьли», «Кард» журналар къачузва. Чна райондин агьалийриз посылкаяр рекье тунин, вахунин ва са жерге маса рекьерайни къуллугьар ийизва. Чкадал агьалийривай ишлемишнавай тIебиатдин газдин ва экверин пулар гунни тешкилнава. Санлай кьурла чи коллектив вичин хивевай жавабдар везифайрив жавабдарвал гьисс авуналди эгечIзава.

ИкI, алаатай йисуз пешекарвиллин суварин вилик намуслу зегьметдай почтарин алакьа хьсанарунин ва вилик тухунин карда активвилелди иштирак авунай ДР-дин УФС-дин Мегьарамдхуьруьн почтамтдин кьилдин подразделенидин Къасумхуьруьн ОПС-дин алакьадин 1-классдин оператор Сейдуллаева Фаиза Османовна ДР-дин УФС-дин приказдалди грамота гуниз лайихлу хьанай. Алай йисузни чи коллектив чпин пешекарвиллин суварин вилик кIвалахда агалкьунар аваз, уьзуьгьадаказ эгечIзава.

Мумкинвилерикай менфят къачуналди, заз чи отделенидин вири работничариз, ана кIвалах авур вири ветеранриз чпин пешекарвиллин сувар – Россиядин почтадин югъ рикIин сидкьидай мубарак ийиз кIанзава. Къуй кхевх чандин мягькем сагьламанвал, хизанра бахт, берекат хьурай.

Суьгьбет кхьейди Абидин Камиллов я

ПРОТОКОЛ

публичных слушаний по проекту решения Собрания депутатов муниципального района «Сулейман-Стальский район» от 7 июня 2022 года № 120 «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Сулейман-Стальский район»

Дата проведения - 4 июля 2022 года

Время проведения - в 09.00 часов

Место проведения – актовый зал администрации МР «Сулейман-Стальский район»

Присутствовало - 47 человек

Председательствующий на публичных слушаниях – Темирханов С.М., глава муниципального района «Сулейман-Стальский район»

Секретарь публичных слушаний – Абдулазизов Р.А., управляющий делами администрации муниципального района «Сулейман-Стальский район».

Повестка дня:

Публичные слушания по проекту Решения Собрания депутатов муниципального района «Сулейман-Стальский район» от 7 июня 2022 года № 120 «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Сулейман-Стальский район»

Председательствующий: Слово для информации по проекту решения Собрания депутатов от 7 июня 2022 года № 120 «О проекте решения «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Сулейман-Стальский район» предоставляется Абдулазизову Р.А.-управляющему делами администрации муниципального района.

Слушали: Абдулазизова Р.А. – управляющего делами администрации МР.

Он отметил, что сегодняшние публичные слушания проводятся по проекту решения о внесении изменений и дополнений в Устав муниципального района. Решение принято Собранием депутатов от 7 июня 2022 года. В соответствии с действующим законодательством в целях обнародования Решение с прилагаемыми документами опубликовано в газете «Кюринские известия», размещены на официальном сайте муниципального района.

Письменных предложений, замечаний и дополнений по проекту решения от граждан не поступали.

Проект решения для экспертизы был направлен в Управление министерства юстиции РФ по РД. Замечания и предложения по проекту решения будут учтены при его утверждении в окончательном чтении.

Далее докладчик более конкретно остановился на предлагаемых изменениях и дополнениях в Устав муниципального района.

Вопросов к докладчику не поступали.

Выступившие участники публичных слушаний отметили, что изменения и дополнения в устав муниципального района вносятся в целях приведения его в соответствие с действующим законодательством, и предложили одобрить проект решения и внести на рассмотрение Собрания депутатов муниципального района.

Участники публичных слушаний р е ш и л и:

1. Публичные слушания по проекту решения Собрания депутатов муниципального района о внесении изменений и дополнений в Устав муниципального района считать состоявшимися.

2. Рекомендовать Собранию депутатов муниципального района принять решение «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Сулейман-Стальский район».

Результаты голосования:

за -47 чел., против - 0, воздержались - 0.

Председательствующий

Секретарь

С.М. Темирханов

Р.А. Абдулазизов

Заключение по результатам публичных слушаний

Публичные слушания назначены решением Собрания депутатов муниципального района «Сулейман-Стальский район» от 7 июня 2022 года № 120 «О внесении изменений и дополнений в Устав МР «Сулейман-Стальский район»

Тема публичных слушаний: О проекте изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Сулейман-Стальский район».

Дата и место проведения публичных слушаний: 4 июля 2022 года в 09.00 часов в актовом зале администрации муниципального района «Сулейман-Стальский район».

Присутствовало граждан: 47 человек

Голосовали: за - 47 человек, против - 0, воздержались - 0.

Решение по результатам публичных слушаний:

1. Публичные слушания по проекту решения Собрания депутатов муниципального района «О внесении изменений и дополнений в Устав муниципального образования «Сулейман-Стальский район» считать состоявшимися.

2. Рекомендовать Собранию депутатов муниципального района принять решение «О внесении изменений и дополнений в Устав МР «Сулейман-Стальский район».

Председательствующий

Секретарь

С.М. Темирханов

Р.А. Абдулазизов

Чир хьун хьсан я

• **Руфуник ял акатнавайла**, агъади хь галай рецептидик менфят къачуда: хуьрекдин са тлурунавай куьлуь авунвай шивитрин тумунал (семена) 1,5 стакандавай ргаввай яд илична, къил алай катулда 2-3 сятда тада. Ахпа ам, куьзна, ичли риклелай йикъа пуд сеферда 1/2 стакандавайди хьвада.

• **Кьил тазвайла**, са литр кудай це 100 гр. кьел цурурда ва а къаришмада памбагдин 2 клус, пек къежирна, сад пелел,

муькуьдини къамал эцигна, са шумуд сятда тада. Ихьтин компрессди къилин тал гьасятда атуда.

• **Жалгъайра купулар** ва гьаклини подагра авайла, хуьрекдин са тлурунавай верхи тарарин тлурурал са стакан яру чехир илична, зайиф цал 10 декьикада ругуна, са суткада тада. Ахпа ам куьзна, йикъа кьве сеферда экуьнахь ва нянихь тазвай чкайривай гуьцда. И теьгерда сагъарунин таьсир гужлу хьун патал тазвай жалгъаяр чимиз хуьн лазим я.

СПОРТ

Чи команда гъалиб хьана

Алай йисан 1-июлдиз Ахцеьгь райондин Гъугъвазрин хуьре «Честь имею» лишандик кваз женгининни-спортдин къугъунар кьиле фена. Ана Кьиблепатан Дагъустандин шегъеррай ва районрай атанвай 100-далай виниз спортсменри иштиракна.

Сулейман-Стальский райондин патай спортдинни ватанпересвиллин мярекатда райондин спортдин, туризмдин ва жегъилрин крадин рекъай Комитетдин директор Чингиз Абдулмежидова ва армспортдай тренер-преподаватель, Россиядин лайих-

лу тренер Малик Тагъирбекова хьянавай ва гъазурнавай командади векилвална.

Женгининни-спортдин къугъунрин программадик яргъаз хьадарунай, 24 килограммдин гира яргъаз гадарунай, 100 метрдиз чукурунай, пневматический винтовкадай лишанар ягъунай, армспортдай, цил ялунай ва маса жуьрейрай акъажунар квай.

Къызгъиндаказ кьиле феи къугъунра чи райондин командади 1-чка къуна.

Гъалибчи ва приздин чкаяр къур командайриз грамотаяр ва пулдин призар гана.

И гъалибвал командадиз райондин Кьил Саид Темирханова тебрикна, абурухь мадни чехи агалкъунар хьана кланзавайди лагъана.

Хазран Къасумов

Шкилда: чи райондин команда

Крымская геморрагическая лихорадка

Крымская геморрагическая лихорадка (КГЛ) – острая особо опасная природно-очаговая вирусная инфекция, с тяжелой интоксикацией организма, с коэффициентом летальности от 10 до 40%.

Заражение данной опасной инфекцией человека происходит при укусе клеща, при контакте с ним во время пребывания человека в вышеуказанных зонах, во время ухода за сельскохозяйственными животными (снятие незащищенными руками, раздавливание). Клещ обычно цепляется за движущие предметы, людей, животных. Укус клеща может быть безболезненным и поэтому для человека незаметным.

За эпидсезон 2021 года в республике зарегистрировано 7 лабораторно подтвержденных случаев (из них один ребенок) заболевания КГЛ, а в 2022 году зарегистрировано 12 случаев заболевания КГЛ, в том числе 1 случай с летальным исходом.

Какие профилактические мероприятия должны проводиться с целью предупреждения заболевания КГЛ?

В первую очередь, в период активизации клещей, необходимо осуществлять мероприятия, направленные на предотвращение контакта с клещами и снижение численности иксодовых клещей:

- в целях личной безопасности использовать защитную одежду при выходе на природу, в том числе на пастбища, полевые работы, отдых и постоянно проводить само – и взаимоосмотры на наличие клещей. Одежду необходимо обрабатывать репеллентами, отпугивающими клещей. При выборе репеллента необходимо отдать предпочтение препаратам, которые согласно инструкции по применению используются в отношении клещей- переносчиков КГЛ;

- при уходе за животными категорически нельзя снимать клещей не защищенными руками и раздавливать их;

- при наличии заклещеванности животных необходимо обращаться к ветеринарным специалистам и проводить противоклещевые обработки животных в соответствии с их рекомендациями;

- в загородных летних оздоровительных учреждениях необходимо проводить санитарную очистку территории, скашивание травы, огораживание территории и проведение барьерных акарицидных обработок;

- в парках и других местах отдыха населения необходимо проводить очистку от сорной растительности, скашивание травы, акарицидные обработки, не допускать выпас сельскохозяйственных животных.

Что нужно делать при обнаружении клеща на теле?

При обнаружении клеща на теле необходимо немедленно обратиться в ближайшее лечебно-профилактическое учреждение, после удаления клеща необходимо в течение 14 дней наблюдать за своим состоянием здоровья и, при малейшем его ухудшении, обращаться к врачу.

Вакцина против Крымской геморрагической лихорадки не разработана и иммунизация населения не проводится. Поэтому основными мероприятиями по профилактике КГЛ остаются меры, направленные на предотвращение контакта клещей с человеком.

Филиал ФБУЗ «Центр гигиены и эпидемиологии в РД в г.Дербенте»

«Сулейман-Стальский район» муниципальный райондин администрациядин работникрин коллективди ва райондин Собранидин депутатри играми буба **Къасумов Керим Загъидинович** кечмиш хьунихь галаз алакьалу яз Къасумов Къасумаз, адан хизандиз ва мукъва-къилийриз башсагълугъвал гузва.

«КЮРИНСКИЕ ИЗВЕСТИЯ»

(на лезгинском языке)

Тешкилатчи: Сулейман-Стальский райондин администрация

Къилин редактор **А. М. Мирзалиева**

Редакциядин ва издателдин адрес: 368760, Къасумхуьр,

СтГал Мусаибан куьче, 3. Телефон: 3-41-65

Печатдин квал

Газетдин электронный почта kizvestiya86@mail.ru

Газета зарегистрирована Южным окружным межрегиональным территориальным управлением по делам печати, телерадиовещания и средств массовых коммуникаций, регистрационный номер ПИ №10-4325 от 28.01.2002г.

Редакциядинни макъалайрин авторрин фикирар сад тахьун мумкин я. Макъалайрин, абура гъизвай делилрин дуьзвиллин патахъай жаваб авторри чпи гуда. Макъалайриз рецензияр гуьзвач ва абур элкьвена вахкузвач. Чап ийиз вахкудай вахт 15:00. Чап ийиз вахкана 10:30 Газетдин индексар: Йисан – 63323; Зур йисан – 51369 Газет йиса 52 сеферда акъатзава. Гь – И лишандик квай материалар гьакьидихь чапзавайбур я. 12+ - Икъван яшар хьанвайбуру ктелрай. Газет ООО «Типография-М» типографияда чапна, 368600, Дербент шегъер, С. Къурбанован куьче, 25. Тираж 1450. Зак. №